

तखीरा शुदा

समुन्दरी गुम्बद

www.flawat-eislam.com

रोजाना जनत की चौखट चूमिये
मां बाप के ना फ़रमान को जीते जी सज़ा मिलती है
मां बाप बद दुआ देने से बचें तो अच्छा है

ज़ालिम वालिदैन की भी फ़रमां बरदारी लाज़िमी है
वालिदैन के ना फ़रमान की कोई इबादत मक़बूल नहीं
म-दीनी चेनल सुनतों की लाएगा घर घर बहार

चलने की 15 सुनतें और आदाव

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَائِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ਕਿਵਾਂ ਪਣੇ ਕੀ ਕੁਆ

अज़ : शैखे त्रीकृत, अमरे अहले सुन्नत, बानिये दा'वते इस्लामी, हज़रते अल्लामा मौलाना
अबू बिलाल मुहम्मद इल्यास अन्तार क़ादिरी रज़वी دامت برکاتُهُ اللہ علیہ

‘दीनी किताब या इस्लामी सबक पढ़ने से पहले जैल में दी हुई दुआ पढ़ लीजिये
إِنَّ شَاءَ اللَّهُ مَرْءُوا حَلَّ

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَادْسِرْ
عَلَيْنَا تَرَبِّيَّتَكَ يَا ذَالْجَلَالَ وَالْأَكْرَامَ

تَرْجِمَة : اے اُلّاہ! عَزٌّ وَجَلٌ! ہم پر دُلماوِہِ ہیکمتوں کے درخواجے خوکا دے اور ہم پر اپنی رہنمائی کو دے!

ناظل فرما ! ऐ अ-जमत और बुज्गी वाले (المُسْتَطِرَفُ ح ١ ص ٤ دار الفکر بيروت)

नोट : अब्बल आखिर एक एक बार दरूद शरीफ पढ़ लीजिये।

तालिबे गमे मदीना

व बकीअ

व मणिपुर

13 शब्वालल मुकर्म 1428 हि.

અમણ્ણરી ગ્રંથાદ્ધ

ये हैं रिसाला (अमृत्करी ग्रन्थ)

शैखे तरीक़त, अमीरे अहले सुन्नत, बानिये दा'वते इस्लामी हज़रत अल्लामा मौलाना अबू बिलाल मुहम्मद इल्यास अन्तार क़ादिरी र-ज़वी ज़ियार्द उर्दू ज़बान में तहरीर फरमाया है।

मजलिसे तराजिम (दा'वते इस्लामी) ने इस बयान को हिन्दी रस्मुल ख़त् में तरतीब दे कर पेश किया है और मक-त-बुलुल मदीना से शाए़अ़ करवाया है। इस में अगर किसी जगह कमी बेशी पाएं तो मजलिसे तराजिम को (ब ज़रीअ़ए मक्कूब, ई-मेर्झिल या SMS) मुत्तलअ फरमा कर सवाब कमाइये।

राबिता : मजलिसे तराजिम (दा'वते इस्लामी)

मक-त-बतूल मदीना

सिलेक्टेड हाउस, अलिफ की मस्जिद के सामने, तीन दरवाजा-1,

अहमद आबाद, गुजरात, MO. 9374031409

E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

અગુંડરી ગુમ્બદ 1

શैતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ બયાન (32 સફ્હાત) મુક્કમલ |

પઢ્ય લીજિયે આપ ખોફે ખુદા સે લરજ ઉઠેંગે |

જોર સે દુર્ઘટ શરીફ પઢને વાળા બરખા ગયા

કિસી બુજુર્ગ ને એક શર્ખસ કો ઇન્નિકાલ કે બા'દ ખ્વાબ મેં દેખું
કર પૂછા : ۹ مَا فَعَلَ اللّٰهُ بِكِ ؟ يા'ની અલ્લાહ ઉર્વોહું ને આપ કે સાથ ક્યા
મુઅઃ-મલા ફરમાયા ? કહા : અલ્લાહ ઉર્વોહું ને મુઝે બરખા દિયા । પૂછા :
કિસ સબબ સે ? બોલા : મૈં એક મુહદ્વિસ સાહિબ કે યહાં હદ્વિસે પાક
લિખા કરતા થા, ઉન્હોંને નૂર કે પૈકર, તમામ નબિયોં કે સરવર, દો² જહાં
કે તાજવર, સુલ્તાને બહરો બર પર દુર્ઘટે પાક પઢા
તો મૈં ને બુલન્દ આવાજ સે દુર્ઘટે પાક પઢા નીજ હાજિરીન ને સુના તો ઉન્હોંને
ને ભી દુર્ઘટે પાક પઢા તો અલ્લાહ તાલા ને ઇસ કી બ-ર-કત સે હમ
સબ કો બરખા દિયા હૈ । (الْقَوْلُ الْبَيِّنُ ص ٢٥٤ مؤسسة الريان بيروت)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

દિનને

1 : યેહ બયાન અમીરે અહલે સુન્તત ને તલ્લીગે કુરાનો સુન્તત
કો આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઇસ્લામી કે હફ્તાવાર સુન્તતોં ભરે ઇજ્તિમાઅ
(18 ર-જબુલ મુરજ્જબ સિ. 1431 હિ./1-7-10) મેં ફરમાયા થા । તરમીમ વ ઇજાફે કે
સાથ તહરીરન હાજિરે ખિદમત હૈ । મનુલિસે માલ-ત-बતુલ મદીના

ફરમાવે મુખ્યફા : جو شاخમ મુજ્જ પર દુર્લદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જનત કા રાસ્તા ભૂલ
ગયા । (ત-કરાનો)

અલ્લાહ ને હજરતે સાચિદુના સુલૈમાન

કો વહ્ય ફરમાઈ કિ સમુન્દર કે કનારે જાઇયે ઔર
હમારી કુદરત કા નજારા કીજિયે । આપ અપને
મુસાહિબીન કે હમરાહ તશરીફ લે ગએ મગર કોઈ એસી ચીજ નજર ન આઈ,
ચુનાન્ચે એક જિન કો હુકમ દિયા કિ સમુન્દર મેં ગોતા લગા કર અન્દર
કી ખૂબર લાઓ । ઉસ ને ગોતા લગાને કે બા'દ વાપસ આ કર અર્જું કી :
મૈં તહ તક નહીં પહુંચ સકા ઔર ન હી કોઈ શૈ નજર આઈ । આપ
ને ઉસ સે તાકત વર જિન કો હુકમ દિયા, ઉસ
ને પહ્લે જિન કે મુકાબલે મેં દુગની ગહરાઈ તક ગોતા લગાયા મગર વોહ
ભી કોઈ ખૂબર ન લા સકા । આપ ને અપને વજીર
હજરતે આસિફ બિન બરખિયા رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ કો હુકમ દિયા ઉસ ને
થોડી હી દેર મેં એક આલીશાન કાફૂરી ચાર દરવાજોં વાળા સફેદ
સમુન્દરી ગુમ્બદ લા કર સાચિદુના સુલૈમાન عَلَىٰ تَبَيَّنَاتِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ કી
ખિદમતે સરાપા અ-જમત મેં હાજિર કર દિયા ! ઉસ કા એક દરવાજા
મોતી કા, દૂસરા યાકૂત કા, તીસરા હીરે કા ઔર ચૌથા જમરુદ કા થા,
ચારોં દરવાજે ખુલે હોને કે બા વુજૂદ સમુન્દર કે પાની કા કોઈ કૃતરા
અન્દર નહીં થા । ઉસ સમુન્દરી ગુમ્બદ કે અન્દર એક હસીન નૌ જવાન
સાફ સુથરે લિબાસ મેં મલ્બૂસ મશગૂલે નમાજ થા, જब વોહ નમાજ સે ફારિગ
હુવા । આપ عَلَىٰ تَبَيَّنَاتِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ ને સલામ કર કે ઉસ સે ઉસ સમુન્દરી
ગુમ્બદ કા રાજ દરયાપ્ત કિયા । ઉસ ને અર્જું કી : યા નબિયલ્લાહ ! મેરા
બાપ મા'જૂર ઔર વાલિદા નાબીના થી, لِمَدْحُوا મૈં ને સત્તર⁷⁰ સાલ ઉન કી
ખિદમત કી, મેરી માં ને ઇન્નિકાલ સે પહ્લે દુઆ કી : યા અલ્લાહ !
મેરે બેટે કો દરાજિયે તુમ્હ બિલખેર અતા ફરમા । વાલિદે મોહતરમ

फरमाने सुखपा : कैसी अंतिम स्थिति होगी जब लोग इसे मानेंगे। जिस ने किताब में मुझ पर दुर्दण पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फरिश्ते उस के लिये इस्तिगफार करते रहेंगे। (त-बरानी)

(त-बरानी)

ने ब वक्ते वफ़ात दुआ़ा फ़रमाई : या अल्लाह عَزُّوجَلْ ! मेरे बेटे को ऐसा जगह इबादत पर लगा कि शैतान मुदा-ख़लत न करे । वालिदे मर्हूम की तदफ़ीन के बा'द जब मैं साहिले समुन्दर पर आया तो मुझे ये ह समुन्द्री गुम्बद नज़र आया, मैं इस के अन्दर दाखिल हो गया । इतने में एक फ़िरिश्ता आया और उस ने इस गुम्बद को समुन्दर की तह में उतार दिया । سच्चिदुना सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ के इस्तिपःसार (या'नी पूछने) पर उस ने अर्ज़ की, कि मैं हज़रते सच्चिदुना इब्राहीम ख़लीलुल्लाह عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ के मुक़द्दस दौर में यहां आया हूं । हज़रते सच्चिदुना सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ ने जान लिया कि इस को दो हज़ार²⁰⁰⁰ साल इस “समुन्द्री गुम्बद” में गुज़र चुके हैं मगर अब तक जवान है, उस का एक बाल भी सफेद नहीं हुवा था । गिज़ा के मु-तअ़्लिक़ उस ने बताया : रोज़ाना एक सब्ज़ परिन्दा अपनी चोंच में कोई ज़र्द (या'नी पीली) चीज़ लाता है, मैं उसे खा लेता हूं, उस में दुन्या की तमाम ने'मतों की लज़्ज़त होती है, उस से मेरी भूक और प्यास मिट जाती है । इस के इलावा عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ गर्मी, सर्दी, नींद, सुस्ती, गुनूदगी, ना मानूसियत और वहशत (या'नी घबराहट व खौफ़) ये ह तमाम चीज़ेँ मुझ से दूर रहती हैं । इस के बा'द उस नौ जवान की ख़्वाहिश पर सच्चिदुना सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ का हुक्म पा कर हज़रते सच्चिदुना आसिफ़ बिन बरग़िया رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ نे समुन्द्री गुम्बद को उठा कर समुन्दर की तह में पहुंचा दिया । इस के बा'द हज़रते सच्चिदुना सुलैमान عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ आप फ़रमाया : ऐ लोगो ! अल्लाह عَزُّوجَلْ आप सब पर रहम फ़रमाए, देखा आप ने कि वालिदैन की दुआ़ा किस क़दर

ફરમાણે મુખ્યફકા : ﷺ : જિસ ને મુજબ પર રોજ જુમુઆ દો સો બાર દુર્લદે પાક પદ્ધા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાહ મુઅફ હોંગે । (કન્જુલ ઉમાલ)

મક્કૂલ હોતી હૈ ! માં બાપ કી ના ફરમાની સે બચો ।

(રૂચُن الرِّيَاحِينِ مِنْ ٢٣٣ مُلَخَّصًا دار الكتب العلمية بيروت)

અલ્લાહُ عَزَّوَجَلَ કી ઉન પર રહેમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી માફિત હો ।

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ وَبَرَّأَهُ مِنْ كُلِّ شَرٍّ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! મા'લૂમ હુવા કિ વાલિદૈન કી ખિદમત બહુત બડી સાચા દત્ત હૈ । અગર ઉન કા દિલ ખુશ હો જાએ ઔર વોહ દુઆ કર દેં તો બેડા પાર હો જાતા હૈ । ઇસ જિમ્ન મેં એક ઔર ઈમાન અફરોજ હિકાયત સુનિયે ઔર ઝૂમિયે :

જાખ્યી ઉંગલી

હજ़રते سાચિદુના બા યજીદ બિસ્તામી ફરમાતે હૈ કि સર્દિયોં કી એક સખ્ખ રાત મેરી માં ને મુજબ સે પાની માંગા, મૈં આબખ્યારા (યા'ની ગિલાસ) ભર કર લે આયા મગર માં કો નીંદ આ ગઈ થી, મૈં ને જગાના મુનાસિબ ન સમજા, પાની કા આબખ્યારા લિયે ઇસ ઇન્તિજાર મેં માં કે કૃરીબ ખડા રહા કિ બેદાર હોં તો પાની પેશ કરું । ખડે ખડે કાફી દેર હો ચુકી થી ઔર આબખ્યારા સે કુછ પાની બહ કર મેરી ઉંગલી પર જમ કર બર્ફ બન ગયા થા । બહર હાલ જબ વાલિદએ મોહૃતરમા બેદાર હુઈ તો મૈં ને આબખ્યારા પેશ કિયા, બર્ફ કી વજહ સે ચિપકી હુઈ ઉંગલી જૂં હી આબખ્યારે (યા'ની પાની કે ગિલાસ) સે જુદા હુઈ ઉસ કી ખાલ ઉધડ ગઈ ઔર “ખૂન” બહને લગા, માં ને દેખ કર ફરમાયા : “યેહ ક્યા ?” મૈં ને સારા માજરા અર્જ કિયા તો ઉન્હોંને હાથ ઉઠા કર દુઆ કી : એ અલ્લાહ !

फરમाने મુख્યાફક : مُعَذِّبٌ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : مુજાહ પર કસરત સે દુરૂદે પાક પડા બેશક તુલ્લારા મુજાહ પર દુરૂદે પાક
પઢના તુલ્લારે ગુનાહોં કે લિયે માફિરત હૈ । (જમેઅ સારી)

મેં ઇસ સે રાજી હું તૂ ભી ઇસ સે રાજી રહ ।

(نזהة المجالس ج ١ ص ٢٦١ دار الكتب العلمية بيروت)

अल्लाह की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी माफिरत हो ।

صَلَوٰاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

रोजाना जन्त की चौखट चूमिये

जिन खुश नसीबों के मां बाप जिन्दा हैं उन को चाहिये कि रोजाना
कम अज़्य कम एक बार उन के हाथ पाड़ ज़रूर चूमा करें वालिदैन की
ता'ज़ीम का बड़ा द-रजा है । **फ़رमाने मुस्तफ़ा** صَلَوٰتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ है :
या'नी जन्त माओं के क़दमों के नीचे है । (مسند الشهاب ج ١ ص ١٠٢ حديث ١١٩)
दाखिले का सबब है । दा'वते इस्लामी के इशाअती इदारे
मक-त-बतुल मदीना की मत्भूआ 312 सफ़हात पर मुश्तमिल किताब,
“बहारे शरीअत” हिस्सा 16 सफ़हा 88 पर है : वालिदा के क़दम को
बोसा भी दे सकता है, हृदीस में है : “जिस ने अपनी वालिदा का पाड़ चूमा,
तो ऐसा है जैसे जन्त की चौखट (या'नी दरवाज़े) को बोसा दिया ।”

(ذِرْمُخْتَارِج ١ ص ٦٠٦ دار المعرفة بيروت)

मां के सामने आवाज़ बुलन्द हो जाने पर दो गुलाम आज़ाद किये

मां या बाप को दूर से आता देख कर ता'ज़ीમन खड़े हो जाइये,
उन से आंखें मिला कर बात मत कीजिये, बुलाएं तो फ़ौरन लब्बैक
(या'नी हाजिर हूं) कहिये, तमीज़ के साथ “आप जनाब” से बात
कीजिये, उन की आवाज़ पर हरगिज़ अपनी आवाज़ बुलन्द न होने

फ़रमाने गुस्तका : ﷺ : जिस के पास मेरा ज़िक्र हुवा और उस ने मुझ पर दुरुद शरीफ़ न पढ़ा उस ने जफा की । (अब्दुरज्जाक)

दीजिये । हज़रते सव्विदुना اَبْدُو�्लَاهُ بْنُ اَؤُنَّ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَامٌ : उन की मां ने बुलाया तो जवाब देते बक्त उन की आवाज़ क़दरे (या'नी थोड़ी सी) बुलन्द हो गई, इस वजह से उन्होंने दो गुलाम आज़ाद किये ।

(جُلِيَّةُ الْأَوْلَيَاءِ ج ۳ ص ۴۰ رقم ۳۱۰ دار الكتب العلمية بيروت)

बार बार हृजे मबरूर का सवाब कमाई

سُبْحَانَ اللَّهِ ! हमारे बुजुगनि दीन मां बाप के किस क़दर क़द्रदान हुवा करते थे और उन की कैसी अ़ज़ीम म-दनी सोच थी । हम “दो गुलाम” कहां से लाएं ! अफ़सोस ! इस तरह के मुआ-मलात में “दो मुर्गियां” बल्कि दो अन्डे भी राहे खुदा عَزُوْجَلْ हमें में देने का हम में तो जज्बा नहीं ! اَللَّا حَنْدَ عَزُوْجَلْ हमें मां बाप की अहमिय्यत समझने की तौफ़ीक बख्शे । आमीन । आइये ! बिगैर किसी ख़र्च के बिलकुल मुफ़्त सवाब का ख़ज़ाना हासिल कीजिये । ख़ूब हमर्दी और प्यार व महब्बत से मां बाप का दीदार कीजिये, मां बाप की तरफ़ ब नज़रे रहमत देखने के भी क्या कहने ! سरकारे مदीना ﷺ का फ़रमाने रहमत निशान है : जब औलाद अपने मां बाप की तरफ़ रहमत की नज़र करे तो اَللَّا حَنْدَ तअ़ाला उस के लिये हर नज़र के बदले हृजे मबरूर (या'नी मक्बूल हज) का सवाब लिखता है । सहाबए किराम عَلَيْهِمُ الْبَرَضُونَ ने अ़र्ज़ की : अगर्चे दिन में सो मर्तबा नज़र करे ! फ़रमाया : نَعَمْ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَأَطْيَبُ या'नी “हां, اَللَّا حَنْدَ سब से बड़ा है और अत्यब (या'नी सब से ज़ियादा पाक) है ।” (۷۸۵۶ حدیث حَقْبُ الْإِيمَان ج ۶ ص ۱۸۶)

पारगाने गुरुतवाका : جس نے مुझ پر دس مرتबा سुદृढ़ और دس मرتबा शाम दुरूद पाक पढ़ा।
उसे क्रियामत के दिन मेरी शाफ़ाअत मिलेगी । (માત્રમદ્વારાવાઇદ)

आजिज़ व मजबूर नहीं लिहाज़ा अगर कोई अपने मां बाप की तरफ़ रोज़ाना 100 बार भी रहमत की नज़र करे तो वोह उसे 100 मक्कूल हज़ का सવाब इनायत फ़रमाएगा ।

صَلَوٰاتُ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

जन्नत का साथी

हज़रते सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह एक बार परवर्द गार ^{عَزَّوَجَلٌ} के दरबार में अर्ज़ गुज़ार हुए । या रब्बे ग़फ़्फ़ार ^{عَزَّوَجَلٌ} ! मुझे मेरा जन्नत का साथी दिखा दे । **अल्लाह** ने ^{عَزَّوَجَلٌ} ने फ़रमाया : फुलां शहर में जाओ, वहां फुलां क़स्साब तुम्हारा जन्नत का साथी है । चुनान्वे सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह ^{عَلَى بَيْنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ} वहां उस क़स्साब के पास तशरीफ़ ले गए, (ना वाकिफ़ियत के बा वुजूद मुसाफ़िर व मेहमान होने के नाते) उस ने आप ^{عَلَى بَيْنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ} दा'वत की । जब खाना खाने बैठे तो उस ने एक बड़ा सा टोकरा अपने पास रख लिया, अन्दर दो निवाले डालता और एक निवाला खुद खाता । इतने में किसी ने दरवाजे पर दस्तक दी, क़स्साब उठ कर बाहर गया । सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह ^{عَلَى بَيْنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ} ने उस ज़म्बील (या'नी टोकरे) में देखा तो उस के अन्दर ज़ईफुल उम्र मर्द व औरत थे । सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह ^{عَلَى بَيْنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ} पर नज़र पड़ते ही उन के होंठों पर मुस्कराहट फैल गई, उन्होंने आप ^{عَلَى بَيْنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ} की रिसालत की शहादत (या'नी गवाही) दी और उसी वक्त रिह़लत (या'नी इन्तिकाल) कर गए । क़स्साब वापस आया तो ज़म्बील में अपने वालिदैन को फ़ैत

فَرَمَأَهُ مُعْذِنًا : أَلَّا تَحْلَ عَلَيْهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
تَاهِكَ كَوَافِرَ الْمُؤْمِنِينَ | (इन सुनी)

شुदा देख कर मुआ-मला समझ गया और आप उल्लाह के नबी हज़रते मूसा कलीमुल्लाह (علیٰ بَيْنَنَا وَعَلَيْهِ الصَّلوةُ وَالسَّلَامُ) तुम्हें कैसे अन्दाज़ा हुवा ? अर्ज़ की : मेरे मां बाप रोज़ाना गिड़गिड़ा कर दुआ किया करते थे कि या उल्लाह के जल्वों में मौत नसीब करना । इन दोनों² के इस तरह अचानक इन्तिकाल फ़रमाने से मैं ने अन्दाज़ा लगाया कि आप ही हज़रते सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह (علیٰ بَيْنَنَا وَعَلَيْهِ الصَّلوةُ وَالسَّلَامُ) होंगे । क़स्साब ने मज़ीद अर्ज़ की : मेरी मां जब खाना खा लेती, तो खुश हो कर मेरे लिये यूं दुआ किया करती थी : या उल्लाह ! मेरे बेटे को जन्नत में हज़रते सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह (علیٰ بَيْنَنَا وَعَلَيْهِ الصَّلوةُ وَالسَّلَامُ) का साथी बनाना । सच्चिदुना मूसा कलीमुल्लाह (علیٰ بَيْنَنَا وَعَلَيْهِ الصَّلوةُ وَالسَّلَامُ) ने फ़रमाया : मुबारक हो कि उल्लाह ने तुम को मेरा जन्नत का साथी बनाया है ।

(نُزُھَةُ الْمَجَالِسِ ج ۱ ص ۲۶۶ دار الكتب العلمية بيروت)

उल्लाह की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी म़फ़िरत हो ।

मां बाप के ना फ़रमान को जीते जी सजा मिलती है

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! देखा आप ने ? मां बाप की दुआ औलाद के हक़ में किस क़दर मक्बूल होती है । अगर वालिदैन नाराज़ हो कर बद दुआ कर दें तो वोह भी मक्बूल है । लिहाज़ा मां बाप को

फरमान मुख्यका : जिस ने मुझ पर एक बार दुर्रुद पाक पढ़ा अल्लाहू गूँज़ उस पर दस रहमत भेजता है। (मुस्तम)

کا صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ همے شا خوش رخنا چاہیے । سرکارے مदینا فرمائیں
فرمانے ایک بڑا نیشن ہے : مام بآپ تری دو جنگل اور جنات ہے ।
سب گناہوں کی سزا **ۃلیلۃ النحر** چاہے تو کیا مات کے لیے ٹھاکری
رختا ہے مگر مام بآپ کی نا فرمانی کی سزا جیتے جی پھونچتا ہے ।

(المُسْتَدِرَكُ لِلْحَاكِمِ ج ٥ ص ٢١٦ حديث ٧٣٤٥ دار المعرفة بيروت)

मां को जवाब न देने वाला गूंगा हो गया

मन्कूल है : एक शख्स को उस की माँ ने आवाज़ दी लेकिन उस ने जवाब न दिया इस पर उस की माँ ने उसे बद दुआ दी तो वोह गूंगा हो गया ।

मां बाप बद दुआ देने से बचें तो अच्छा है

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! देखा आप ने ! मां की पुकार का जवाब न देने वाला जीते जी गूँगा हो गया ! इस में मां बाप के ना फ़रमानों के लिये जहां इब्रत के म-दनी फूल हैं वहां मां बाप के लिये भी मकामे गौर हैं, खुसूसन वोह माएं जो बात बात पर अपनी औलाद को इस तरह कह कर कि तेरा सत्तियानास जाए, तू फूट पड़े, तुझे कोढ़ निकले वगैरा कौ-सनें (या'नी बद दुआएं) देती हैं उन को अपनी ज़बान क़बू में रखनी चाहिये, कहीं ऐसा न हो कि क़बूलियत की साअ़त (या'नी घड़ी) हो, दुआ क़बूल हो जाए और औलाद को सचमुच “कुछ” हो जाए और यूं

ફકરમાણે મુખ્યફક, ચલી : મુજબ પર દુરુદ શરીફ પઢો અલ્લાહ માર્ગુહું તુમ પર રહમત ભેજેગા। (ઇને અર્દી)

માં ખુદ ભી ટેન્શન મેં આ જાએ ! લિહાજા ઔલાદ કો સિર્ફ દુઅાએ ખેર સે નવાજૃતે રહના અન્સબ (યા'ની જિયાદા મુનાસિબ) હૈ ।

વાલિદૈન દૂસરે મુલ્ક સે બુલાએં તબ ભી આના હોગા

દા 'વતે ઇસ્લામી કે સુન્તતોં કી તરબિય્યત કે મ-દની ક્રાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્તતોં ભરા સફર બેશક સઅાદત હૈ, દા 'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની ક્રાફિલોં ઔર દીગર મ-દની કામોં કી ધૂમેં મચાને કે લિયે, બૈરૂને મુલ્ક સફર કરના વહાં 12 માહ યા 25 માહ રહના ભી બડે શરફ કી બાત હૈ મગર માં બાપ કી દિલ આજારી હોતી હો, ઉન કો ઇસ સે સખ્ત પરેશાની કા સામના કરના પડતા હો તો હરગિજ સફર મત કીજિયે, દા 'વતે ઇસ્લામી કો દુન્યા ભર મેં આમ કરને કા મક્સદ અપની "વાહ વાહ" કરવાના નહીં, રિજાએ ઇલાહી પાના હૈ ઔર માં બાપ કા દિલ દુખા કર રિજાએ ઇલાહી કી મન્જિલ હરગિજ નહીં મિલ સકતી, નીજ દૂસરે શહરોં યા મુલ્કોં મેં નોકરી યા કારોબાર કરને વાલે ભી માં બાપ કી ઇતાઅત કરતે હુએ હી સફર ઇખ્તિયાર કરેં ઔર યેહ મસ઼અલા અચ્છી તરહ જેહન નશીન કર લેં જૈસા કે દા 'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઅ 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, "બહારે શારીઅત" હિસ્સા 16 સફહા 202 પર હૈ : "યેહ (યા'ની બેટા) પરદેસ મેં હૈ, વાલિદૈન ઇસે બુલાતે હૈં તો આના હી હોગા, ખેત લિખના કાફી નહીં હૈ । યુહીં વાલિદૈન કો ઇસ કી ખિદમત કી હાજત હો તો આએ ઔર ઉન કી ખિદમત કરે ।"

ફરગાને મુખ્યફા : ﷺ : ઉસ શાખા કો નાક ખાક આલૂદું હૈ જિસ કો પાસ મરા જિંકું હૈ આર વોહ મુજ઼બ પર દુર્લદે પાક ન પઢે । (હાકિમ)

દૂધ પીતા બચ્ચા બોલ ઉઠા !

માં બાપ જબ આવાજ દેં બિલા ઉત્ત્ર જવાબ મેં તાખીર ન કીજિયે, બા'જ લોગ ઇસ મેં સખ્ત લા પરવાહી સે કામ લેતે હું ઔર જવાબ મેં તાખીર કો એંડ બુરા ભી નહીં સમજ્ઞતે હાલાં કી અગર નફ્લ પઢ રહે હું ઔર માં બાપ કો ઇલ્મ નહીં તો મા'મૂલી તૌર પર ભી અગર વોહ પુકારેં તો નમાજ તોડ કર જવાબ દેના હોગા (માખૂજન બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 638) (બા'દ મેં ઉસ નમાજે નફ્લ કા ઇઝાદા યા'ની દોબારા અદા કરના વાજિબ હૈ) જો લોગ વાલિદૈન કી પુકાર પર ખ્વાહ મ ખ્વાહ બે તવજ્જોહી (No Lift) કા મુજા-હરા કર કે ઉન કા દિલ દુખાતે હું વોહ સખ્ત ગુનહગાર ઔર અઝાબે નાર કે હક્કદાર હું । માં આખિર માં હોતી હૈ, બસા અવકાત ગ્રલત ફ્રહમી મેં ભી ઉસ કે મુંહ સે બદ દુઆ નિકલ જાએ ઔર અગર ક્રબૂલિય્યત કી ઘડી હો તો ઔલાદ આજમાઇશ મેં પડ જાતી હૈ, ઇસ જિમ મેં “બુખારી શરીફ” મેં એક ઇસ્રાઈલી બુજુર્ગ કી નિહાયત ઇબ્રત આમોજ હિકાયત બયાન કી ગઈ હૈ ચુનાન્ચે સુલ્તાને દો જહાન, સરવરે જીશાન કા ફરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ : બની ઇસ્રાઈલ મેં જરૂરેજ નામી એક શાખા થા, વોહ નમાજ પઢ રહા થા, ઉસ કી માં આઈ ઔર ઉસે આવાજ દી લેકિન ઉસ ને જવાબ ન દિયા । કહને લગા : નમાજ પદ્દું યા ઇસ કા જવાબ દું । ફિર ઉસ કી માં આઈ (ઔર જવાબ ન પા કર ઉસ ને બદ દુઆ દી) “યા અલ્લાહ ! ઇસે ઉસ વક્ત તક મौત ન દેના જબ તક યેહ કિસી ફાહિશા (યા'ની બદ ચલન) ઔરત કા મુંહ ન દેખે ।” જરૂરેજ એક દિન ઇબાદત ખાને મેં થા, એક ઔરત ને કહા : મૈં ઇસે બહકા દૂંગી, લિહાજા વોહ આ કર જરૂરેજ સે બાતેં કરને લગી લેકિન ઉસ (યા'ની જરૂરેજ) ને

फરમावे मुख्यका : مَلِكُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : تُوْمَ جَاهَنْ بَهِيْ हो मुझ पर दुरूद पढ़ो कि तुम्हारा दुरूद मुझ तक पहुंचता है । (त-बरानी)

इन्कार किया, आखिर वोह एक चरवाहे के पास गई और अपने आप को उस के हवाले कर दिया चुनान्वे उस ने एक बच्चा जना और उसे जुरैज से मन्सूब कर डाला, लोग जुरैज के पास आए, उस का इबादत खाना तोड़ कर उसे बाहर निकाल दिया और उसे बुरा भला कहा । जुरैज ने बुजू किया और नमाज़ पढ़ी फिर उस बच्चे के पास आया और कहा : बच्चे ! तेरा बाप कौन है ? उस ने जबाब दिया : फुलां चरवाहा । तो लोगों ने जुरैज से कहा : हम तुम्हारा इबादत खाना सोने का बना देंगे । उस ने कहा : नहीं वैसा ही मिट्ठी का बना दो ।

(بُخارى ج ٢ ص ١٣٩ حديث ١٣٨، مسلم ص ٢٤٨٢ حديث ٢٥٠)

अल्लाह عَزَّوجَلَّ की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी मगिरत हो ।

मां को कन्धों पर उठाए गर्म पथ्थरों पर छ⁶ मील.....

वालिदैन के हुकूक बहुत ज़ियादा हैं इन से सबुक दोश (या'नी بارियुज्जिम्मा) होना मुम्किन नहीं है चुनान्वे एक सहाबी رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ की : एक राह में ऐसे गर्म पथ्थर थे कि अगर गोशत का टुकड़ा उन पर डाला जाता तो कबाब हो जाता ! मैं अपनी मां को गरदन पर सुवार कर के छ⁶ मील तक ले गया हूं, क्या मैं मां के हुकूक से फ़ारिग हो गया हूं ? सरकारे नामदार उस ने उठाए हैं शायद येह उन में से एक झटके का बदला हो सके ।

(المُعْجَمُ الصَّفِيرِ لِلْطَّبَرَانِيِّ ج ١ ص ٩٢ حديث ٢٥٦)

अल्लाह عَزَّوجَلَّ की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी मगिरत हो ।

ફરમાણે મુખફા : ﷺ : جو سુજ પર એક દુરૂદ શરીફ પડતા હૈ અલ્લાહ ઉસ કે લિયે એક કિરાત અન્ન લિખતા હૈ ઔર કિરાત ઉદુદ પહાડ જિતના હૈ । (અદુલ્ઝાક)

અગર ઔરત કે બજાએ મર્દ કો બચ્ચા જનના પડતા તો.....!

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! વાકેઈ માં ને અપને બચ્ચે કે લિયે સખ્ત તકલીફેં ઉઠાઈ હોતી હૈનું, દર્દે જિહ યા'ની બચ્ચે કી વિલાદત (DELIVERY) કે વક્ત હોને વાલે દર્દ કો માં હી સમજ સકતી હૈ, મર્દ કે લિયે કિસ કંદર આસાની હૈ કિ ઉસે ડિલિવરી નહીં હોતી । મેરે આકા આ'લા હજુરત ઇમામે અહલે સુન્ત મુજદ્વિદે દીનો મિલલત મૌલાના શાહ ઇમામ અહીમદ રજા ખાન عليه رحمة الرحمن ફ્રતાવા ર-જવિદ્યા જિલ્ડ 27 સફહા 101 પર ફરમાતે હૈનું : મર્દ કા તઅલ્લુક સિફ લજ્જત કા હૈ ઔર ઔરત કો સદહા મસાઇબ કા સામના હૈ, નવ મહીને પેટ મેં રખતી હૈ કિ ચલના ફિરના, ઉઠના, બૈઠના દુશ્વાર હોતા હૈ, ફિર પૈદા હોતે વક્ત તો હર ઝટકે પર મૌત કા પૂરા સામના હોતા હૈ, ફિર અક્સામ અક્સામ કે દર્દ મેં નિફાસ વાલી (યા'ની વિલાદત કે બા'દ આને વાલે ખૂન કી તકલીફ મેં મુલ્લા હોને વાલી) કી નીંદ ઉડ જાતી હૈ । ઇસી લિયે (અલ્લાહ તબા-ર-ક વ તઆલા) ફરમાતા હૈ :

حَمْلَةُ أُمَّةٍ كُرْهًا وَضَعْتُهُ كُرْهًا
وَحَمْلَةٌ وَفَصْلٌ شَلُونَ شَهْرًا

(١٥: ٢٦ ب)

بَر-બ-માટ કાન્નાન ઇંગાના : ઇસ કી માં ને ઇસે પેટ મેં રખા તકલીફસે ઔર જની ઇસ કો તકલીફસે ઔર ઇસે ઉઠાએ ફિરના ઔર ઇસ કા દૂધ છુડાના તીસ મહીને મેં હૈ ।

તો હર બચ્ચે કી પૈદાઇશ મેં ઔરત કો કમ અજ કમ તીન બરસ બા મશકૃત જેલખાના હૈ । મર્દ કે પેટ સે અગર એક દફાઓ ભી “ચૂહે કા બચ્ચા” પૈદા હોતા તો તુંગ ભર કો કાન પકડ લેતા ।

(ફ્રતાવા ર-જવિદ્યા, જિ. 27, સ. 101, રજા ફાઉન્ડેશન મર્કજુલ ઔલિયા લાહોર)

ફરગાને ગુરુભદ : ﷺ : જિસ ને મુજા પર દસ મરતબા દુરૂદ પાક પઢા અલ્લાહ માખુલ તું તું પર સારું રહમતે નજિલ ફરમાતા હૈ। (ત-વરાની)

बीवी हमदर्दी की हङ्कदार होती है

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! आ'ला हज़रत के رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ مُبَارَكَةٌ مُّبَوْخٌ रहमतें नजिल फरमाता है। मुबारक फ़तवे से जहां मां की हैसिय्यत मा'लूम हुई वहीं बीवी की अहमिय्यत भी खुली। शोहर को चाहिये कि बिल खुसूस “उम्मीद” या’नी हम्मल के अच्याम में अपनी बीवी पर खुसूसी शफ़्क़त करे, काम काज में उस का ख़ूब हाथ बटाए, मेहनत का काम न ले, डांट डपट कर के या किसी त़रह भी उस के सदमे (TENSION) का सबब न बने। अल ग़रज़ जितना बन पड़े उसे आराम पहुंचाए। जब कभी अपने म-दनी मुन्ने को प्यार करे तो साथ ही उस की मां पर भी रहम की नज़र डाल दे कि इस फुदकते फिरते दिल को लुभाने वाले “खिलौने” की फ़राहमी में इस बेचारी ने किस क़दर सख्त तकालीफ़ बरदाशत की हैं।

दूध पिलाने के मस्थले की वज़ाह़त

आ'ला हज़रत के رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ مُبَارَكَةٌ مُّبَوْخٌ करीमा के अन्दर जो इशाद हुवा कि “इस का दूध छुड़ाना तीस महीने में है” इस का तअल्लुक़ दूध के रिश्ते और हुरमते निकाह से है। दा'वते इस्लामी के इशाअृती इदारे मक-त-बतुल मदीना की मत्बूआ 1182 सफ़्हात पर मुश्तमिल किताब, “बहारे शारीअृत” जिल्द 2 सफ़्हा 36 पर है: बच्चे को (हिजरी सिन के हिसाब से) दो² बरस तक दूध पिलाया जाए, इस से ज़ियादा की इजाज़त नहीं, दूध पीने वाला लड़का हो या लड़की और येह जो बा'ज़ अवाम में मशहूर है कि लड़की को

ફરમાણે મુરવ્વા : مُعْذِنَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبِسْمِهِ وَسَلَّمَ : مુદ્જ પર દુર્દે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમ્હારે લિયે તહારત હૈ ।

(અબુ 'આ'લા)

દો બરસ ઔર લડકે કો ઢાઈ બરસ તક પિલા સકતે હૈને યેહ સહીહ નહીં । યેહ હુક્મ દૂધ પિલાને કા હૈ ઔર નિકાહ હરામ હોને કે લિયે ઢાઈ બરસ કા જમાના હૈ યા'ની દો² બરસ કે બા'દ અગર્ચે દૂધ પિલાના હરામ હૈ મગાર (હિજરી સિન કે એ'તિબાર સે) ઢાઈ બરસ કે અન્દર અગર દૂધ પિલા દેગી, હુરમતે નિકાહ સાબિત હો જાએગી ઔર ઇસ કે બા'દ અગર પિયા, તો હુરમતે નિકાહ નહીં અગર્ચે પિલાના જાઇજુ નહીં ।

જાલિમ વાલિદૈન કી ભી ફરમાં બરદારી લાજીમી હૈ

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا
હજરતે سાચ્છિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ સે રિવાયત હૈ કિ સુલ્તાને દો જહાન કા ફરમાને ઇન્દ્રત નિશાન હૈ : “જિસ ને ઇસ હાલ મેં સુબ્હ કી, કિ અપને માં બાપ કા ફરમાં બરદાર હૈ, ઉસ કે લિયે સુબ્હ હી કો જનત કે દો દરવાજે ખુલ જાતે હૈને ઔર માં બાપ મેં સે એક હી હો તો એક દરવાજા ખુલતા હૈ । ઔર જિસ ને ઇસ હાલ મેં શામ કી, કિ માં બાપ કે બારે મેં અલ્લાહ ﷺ કી ના ફરમાની કરતા હૈ ઉસ કે લિયે સુબ્હ હી કો જહન્નમ કે દો દરવાજે ખુલ જાતે હૈને ઔર (માં બાપ મેં સે) એક હો તો એક દરવાજા ખુલતા હૈ । એક શાખસ ને અર્જુ કી : અગર્ચે માં બાપ ઉસ પર જુલ્મ કરેં । ફરમાયા : અગર્ચે જુલ્મ કરેં, અગર્ચે જુલ્મ કરેં, અગર્ચે જુલ્મ કરેં ।”

(شعب الإيمان ج ٦ ص ٢٠٦ حدیث ٧٩١٦ دار الكتب العلمية بیروت)

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! વાકેર્ઝ વોહ શાખસ બડા ખુશ નસીબ હૈ જો માં બાપ કો ખુશ રખતા હૈ, જો બદ નસીબ માં બાપ કો નારાજ કરતા હૈ ઉસ કે લિયે બરબાદી હૈ । અલ્લાહ તબા-ર-ક વ તાતાલા પારહ 15 સૂરાએ બની ઇસરાઈલ આયત નમ્બર 23 તા 25 મેં ઇર્શાદ ફરમાતા હૈ :

फર માટે ગુરુભદ્ધ : જો મુજબ પર રોજે જુમુઆ દુરુદ શરીફ પઢાગ મેં કિયાત કે દિન ઉસ કી શફા'ત કરુંગા । (કન્જુલ ઉમાલ)

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًاٖ إِمَّا يُبَغْعَنَّ
عِنْدَكُمُ الْكَبِيرَا حَدْهُمَا أَوْ كِفَمَا
فَلَا تَقْنِلْهُمَا أَفْ وَلَا تَتَهْرِهِمَا
وَقُلْ لَهُمَا قُوَّلَأَكْرِيْمَا ① وَاحْفَظْ
لَهُمَا جَنَاحَ الدُّلٌّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ
قُلْ سَبِّ اسْرَاحُهُمَا كَمَا سَبَّيْنِي
صَغِيرًا ② سَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِسَافِي
نَفْوُسُكُمْ ط

ब्र२-ब्र-मए कब्जुल ईमान : और मां बाप के साथ अच्छा सुलूक करो, अगर तेरे सामने उन में से एक या दोनों बुढ़ापे को पहुंच जाएं “हूँ” (उफ़) न कहना और उन्हें न डिड़कना और उन से ता’ज़ीम की बात कहना । और उन के लिये आजिज़ी का बाजू बिछा और अर्ज़ कर कि ऐ मेरे रब ! तू इन दोनों पर रहम कर जैसा कि इन दोनों ने छुटपन में मुझे पाला । तुम्हारा रब ख़ूब जानता है जो तुम्हारे दिलों में है ।

बचपन में मां भी तो औलाद की “गन्दगी” बरदाश्त करती है

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! मुन्द-र-जाए बाला आयाते करीमा में **الْأَلْلَاهُ** ने वालिदैन के साथ हुस्ने सुलूक का हुक्म दिया है और खुसूसन इन के बुढ़ापे में ज़ियादा ख़िदमत की ताकीद फ़रमाई है । यक़ीनन मां बाप का बुढ़ापा इन्सान को इम्तहान में डाल देता है, सख्त बुढ़ापे में बसा अवक़ात बिस्तर ही पर बौल व बराज़ (या’नी गन्दगी) की तरकीब होती है जिस की वजह से उमूमन औलाद बेज़ार हो जाती है, मगर याद रखिये ! ऐसे ह़ालात में भी मां बाप की ख़िदमत लाज़िमी है, बचपन में मां भी तो आखिर बच्चे की गन्दगी बरदाश्त करती ही है । बुढ़ापे और बीमारियों के बाइस मां बाप के अन्दर ख़्वाह कितना ही चिड़चिड़ा पन

ફકરમાળે મુખવફા : ﷺ : ઉસ શરૂસ કોનું નાક ખાક આલૂદું હો જિસ કે પાસ મેરા જિંક હો ઓર
વોહ મુજ્જ પર દુર્લદે પાક ન પઢે । (હાકિમ)

આ જાએ, સઠિયા જાએં, ખૂબ બડાએં, બિલા વજહ લડેં, ચાહે કિતના
હી ઝાગડેં, બેશક પરેશાન કર કે રખ દેં મગર સબ્ર, સબ્ર ઔર સબ્ર હી કરના
ઔર ઉન કી તા'જીમ બજા લાના હૈ । ઉન સે બદ તમીજી કરના, ઉન કો
જ્ઞાડના વગૈરા દર કનાર ઉન કે આગે “ઉફ” તક નહીં કરના હૈ, વરના
બાજી હાથ સે નિકલ સકતી ઔર દોનોં જહાન કી તબાહી મુક્દ્દર બન
સકતી હૈ કે વાલિદૈન કા દિલ દુખાને વાલા ઇસ દુન્યા મેં ભી જુલીલો
ખ્વાર હોતા હૈ ઔર આખિરત કે અભ્યાબ કા ભી હક્કદાર હોતા હૈ ।

દિલ દુખાના છોડું દેં માં બાપ કા

વરના ઇસ મેં હૈ ખસારા¹ આપ કા (વશાઇનો બશિશાશ, અ.377)

ગધા નુમા મુદ્દ

હજરતે સાયિદુના અભ્વામ બિન હૌશબ (عليه رحمة الله الرئب) (જો કે
તબૃ તાબેઈ બુજુર્ગ ગુજરે હૈનું ઔર ઇન્હોને ને સિ. 148 હિ. મેં વફાત પાઈ) ફરમાતે
હૈનું : એક મર્તબા મૈં કિસી મહલ્લે સે ગુજરા, ઉસ કે કનારે પર કબ્રિસ્તાન
થા, બા'દે અસ્ર એક કબ્ર શકું હુઈ (યા'ની ફટી) ઔર ઉસ મેં સે એક ઐસા
આદમી નિકલા જિસ કા સર ગધે જૈસા ઔર બાકી જિસ્મ ઇન્સાન કા
થા, વોહ તીન બાર ગધે કી તરહ રેંકા (યા'ની ચીખા), ફિર કબ્ર મેં ચલા
ગયા ઔર કબ્ર બન્દ હો ગઈ । એક બડી બી બૈઠી (સૂત) કાત રહી થીં, એક
ખાતૂન ને મુજ્જ સે કહા : બડી બી કો દેખ રહે હો ? મૈં ને કહા : ઇસ કા ક્યા
મુઅં-મલા હૈ ? કહા : યેહ કબ્ર વાલે કી માં હૈ, વોહ શરાબી થા, જબ શામ
કો ઘર આતા, માં નસીહત કરતી કિ એ બેટે : અલ્લાહ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ સે ડર,

1 : નુક્સાન

फ़रमाने मुख्यका : جس نے مुझ پر رोजِ جو مُعاً دو سو بار دुर्दे पाक पढ़ा उस के दो सो سाल के गुनाह मुआप होंगे । (کنزلِ عِمَال)

आखिर कब तक इस नापाक को पियेगा ! येह जवाब देता : तू गधे की तरह ढीचूं ढीचूं करती है । इस शख्स का अःस के बा'द इन्तिक़ाल हुवा, जब से फ़ौत हुवा है हर रोज़ बा'दे अःस इस की क़ब्र शक़ होती है और यूं तीन बार गधे की तरह चिल्ला कर फिर क़ब्र में समा जाता है और क़ब्र बन्द हो जाती है ।

(الترغيب والترهيب للمنذري ج ١٧ ص ٢٢٦ حديث ١٧ دار الكتب العلمية بيروت)

वालिदैन के ना फ़रमान की कोई इबादत मक्खूल नहीं

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! **अल्लाहू** तब्बाब عَزَّوَجَلَّ की जनाब में हम तौबा करते और उस से आफिय्यत का सुवाल करते हैं । आह ! मां बाप की दिल आज़ारी किस क़दर रुस्वाई और दर्दनाक अ़ज़ाब का बाइस है । हदीसे पाक में है : عَذَابُ الْقَبْرِ حُكْمٌ (نسائي من حديث ٢٢٥ ص ١٣٠) कभी कभी दुन्या में भी इस का मन्ज़र दिखा दिया जाता है ताकि लोग इब्रत हासिल करें । अपने बाप के ना फ़रमान के मु-तअ़लिक़ किये गए एक सुवाल के जवाब में मेरे आक़ा आ'ला हज़रत, इमामे अहले सुन्नत, मौलाना शाह इमाम अहमद रज़ा ख़ान عليه رحمة الرحمن फ़रमाते हैं : बाप की ना फ़रमानी **अल्लाहू** जब्बार व क़ह्वार की ना फ़रमानी है और बाप की नाराज़ी **अल्लाहू** जब्बार व क़ह्वार की नाराज़ी है, आदमी मां बाप को राज़ी करे तो वोह उस के जन्नत हैं और नाराज़ करे तो वोही उस के दोज़ख़ हैं । जब तक बाप को राज़ी न करेगा, उस का कोई फ़र्ज़, कोई नफ़्ल, कोई नेक

फरमावे मुख्यका : مَعَذَّلُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने किताब में मुझ पर दुर्लद पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिशे उस के लिये इर्तिगाफ़ करते रहेंगे ।

(त-वरानी)

अमल अस्लन मक्बूल नहीं, अज़ाबे आखिरत के इलावा दुन्या में ही जीते जी सख्त बला (या'नी शदीद आफ़त) नाज़िल होगी, मरते वक्त

كَلِمَا نَسِيَّبَ نَهُونَ كَأَنَّهُ خَوْفٌ^{جَلِيلٌ} । (फ़तावा र-ज़विय्या, जि.

24, स. 384, 385) मां बाप **काफ़िर भी हों तब भी शरीअत के दाएरे में रहते हुए उन के साथ हुस्ने सुलूक ज़रूरी है ।** दा'वते इस्लामी के इशाअती इदारे मक-त-बतुल मदीना की मत्भूआ 1182 सफ़्हात पर मुश्तमिल किताब, “बहारे शरीअत” जिल्द 2 सफ़्हा 452 पर सदरुशशरीअह, बदरुत्तरीक़ह हज़रते अल्लामा मौलाना मुफ़्ती मुहम्मद अमजद अली आ'ज़मी عليه رحمة الله القوى “अ़ालमगीरी” के ह़वाले से नक़ल फ़रमाते हैं : “अगर किसी मुसल्मान का बाप या मां काफ़िर है और कहे कि तू मुझे बुतख़ाने पहुंचा दे तो न ले जाए और अगर वहां से आना चाहते हैं तो ला सकता है ।”

(فتاوی عالمگیری ج ۳۵ ص ۳۵ دار الفکر بیروت)

मां बाप को गालियां दिलवाने वाले

जो लोग दूसरों को मां की गाली निकालने के आदी होते हैं वोह बहुत बुरे बन्दे हैं, दा'वते इस्लामी के इशाअती इदारे मक-त-बतुल मदीना की मत्भूआ 312 सफ़्हात पर मुश्तमिल किताब, “बहारे शरीअत” हिस्सा 16 सफ़्हा 195 पर सदरुशशरीअह, बदरुत्तरीक़ह हज़रते अल्लामा मौलाना मुफ़्ती मुहम्मद अमजद अली आ'ज़मी عليه رحمة الله القوى नक़ल करते हैं : رَسُولُ اللَّهِ أَكْثَرُ الْمُؤْمِنِينَ كَفِيلٌ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ का फ़रमाने हकीकत निशान है : येह बात कबीरा गुनाहों में है कि आदमी अपने वालिदैन को गाली दे । लोगों ने अर्ज़ की : या رَسُولُ اللَّهِ أَكْثَرُ الْمُؤْمِنِينَ ك्या कोई अपने

फरमाने मुख्यका : जो शख्स मुझ पर दुरुदे पाक पढ़ना भूल गया वोह जनत का रास्ता भूल गया । (त-बरानी)

वालिदैन को भी गाली देता है ? फ़रमाया : “हां, इस की सूरत ये है कि ये ह दूसरे के बाप को गाली देता है, वोह इस के बाप को गाली देता है, और ये ह दूसरे की मां को गाली देता है, वोह इस की मां को गाली देता है ।”
ये ह हड्डी से पाक नक्ल करने के बा’द हज़रते (مسلم شریف ص ٦٠ حديث ١٤٦) अल्लामा مولانا مُعْضُلِي مُحَمَّدِ اَمْجَادِ اَبْلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِيِّ فَرما تे हैं : سहابے کیرام (علیہم الرضوان) جیਵਾਂ ने अरब का ज़मानए जाहिलियत देखा था, उन की समझ में ये ह नहीं आया कि अपने मां बाप को कोई क्यूंकर गाली देगा या’नी (कोई मां बाप को गाली भी दे सकता है) ये ह बात उन की समझ से बाहर थी । هُجُورُ نے باتाया कि مुराद दूसरे से गाली दिलवाना है और अब वोह ज़माना आया कि बा’ज़ लोग (बज़ाते) खुद अपने मां बाप को गालियां देते हैं और कुछ लिहाज नहीं करते । (बहरे शरीअत)

(बहारे शरीअत)

आग की शाखों से लटकने वाले

फ़रगाने मुख्यफ़ : مُعَذَّنْ بِاللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْوَسْلَمُ : مुझ पर कसरत से दुरुद पाक पढ़ो बशक तुम्हारा मुझ पर दुरुद
पाक पढ़ना तुम्हारे गुनाहों के लिये मग़फिरत है ।
(जामेअ सगार)

बारिश के कृतरों जितने अंगारे

मन्कूल है : जिस ने अपने वालिदैन को गाली दी उस की क़ब्र
में आग के इतने अंगारे उतरते हैं जितने (बारिश के) क़तरे आस्मान से
ज़मीन पर आते हैं ।
(ऐज़न, स. 140)

क़ब्र पस्लियां तोड़ देती है

मन्कूल है : जब माँ बाप के ना फ़रमान को दफ़्न किया जाता है
तो क़ब्र उसे दबाती है यहां तक कि उस की पस्लियां (टूट फूट कर) एक
दूसरे में पैवस्त हो जाती हैं ।
(ऐज़न)

जन्नत में नहीं जाएंगे

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا ابْدُولْلَاهُ بْنُ عَمَّارٍ سے
रिवायत है, رसूلِ ﷺ का फ़रमान
इब्रत निशान है : तीन शख्स जन्नत में नहीं जाएंगे (1) माँ बाप को सताने
वाला और (2) दय्यूस और (3) मर्दानी वज़़ूब बनाने वाली औरत ।

(المُسْتَدِرِك ج ١ ص ٢٥٢ حديث ٢٥٢)

अगर माँ बाप आपस में लड़ें तो औलाद क्या करे ?

मेरे आक़ा आ'ला हज़रत, इमामे अहले सुन्नत, मौलाना शाह
इमाम अहमद रज़ा ख़ान عليه رحمة الرَّحْمَن ف़रमाते हैं : अगर माँ बाप में बाहम
तनाज़ोअ़ (या'नी लड़ाई) हो तो न माँ का साथ दे न बाप का, हरगिज़ ऐसा
न हो कि माँ की महब्बत में बाप पर सख़्ती करे । बाप की दिल आज़ारी
या उस को सामने जवाब देना या बे अ-दबाना आंख मिला कर

ફરગાને ગુલખાના : مصلحتہ تعالیٰ علیہ والمسئ : જિસ ને મુજબ પર રાજ જુમુઆ દા સા બાર દુરુદ પણ ઉસ ક દા સા સાલ કે ગુનાહ મુઅફ હોય ગે । (કન્જુલ ઝ્માલ)

बात करना येह सब बातें ह्राम हैं और अल्लाह ﷺ की ना फ़रमानी ।
 औलाद को मां बाप में से किसी का ऐसा साथ देना हरगिज़ जाइज़ नहीं, वोह दोनों इस की जन्नत और दोज़ख़ हैं, जिसे ईज़ा देगा जहन्नम का हक़दार ठहरेगा । (وَالْعِيَادَةُ لِلّهِ) मा'सिय्यते ख़ालिक़ (या'नी अल्लाह ﷺ की ना फ़रमानी) में किसी की इત़ाअत (या'नी फ़रमां बरदारी) नहीं । म-सलन मां चाहती है कि बेटा अपने बाप को किसी त़रह आज़ार (या'नी तक्लीफ़) पहुंचाए और अगर बेटा नहीं मानता या'नी बाप पर सख़्ती करने के लिये तथ्यार नहीं होता तो वोह नाराज़ होती है, तो मां को नाराज़ होने दे और हरगिज़ इस मुआ-मले में मां की बात न माने, इसी तरह मां के मुआ-मले में बाप की न माने । ढ़-लમाए किराम ने यूं तक्सीम फ़रमाई है कि ख़िदमत में मां को तरजीह है और ता'ज़ीम बाप की ज़ाइद है कि वोह इस की मां का भी ह्राकिम व आक़ा है । (माखूज़ अज़ : ફ્લતાવા ર-જાવિયા, જિ. 24, સ. 390)

वालिदैन दाढ़ी मुंडवाने का हुक्म दें तो न माने

मा'लूમ हुवा मां बाप अगर किसी ना जाइज़ बात का हुक्म दें तो उन की बात न मानें अगर ना जाइज़ बातों में उन की पैरवी करेंगे तो ગुનહगार होंगे म-सलन मां बाप ઝूટ બोलने का हुक्म दें या दाढ़ी मुंडवाने या एक मुझी से घटाने का कहें तो उन की येह बातें हरगिज़ न मानें चाहे वोह कितने ही नाराज़ हों, आप ना फ़रमान नहीं ठहरेंगे, हां अगर मान लेंगे तो खुदाए हन्नान व मन्नान ﷺ के ज़रूर ना फ़रमान क़रार पाएंगे । इसी तरह मां बाप में बाहम त़लाक़ हो गई तो अब मां लाख रो रो कर कहे कि दूध नहीं बख़्रूंगी और हुक्म दे कि अपने वालिद से मत मिलना तो येह

ફરમાવે ગુખફા : ﷺ : જિસ ને સુજ્ઞ પર દસ મરતબા સુભ્ર ઓર દસ મરતબા શામ દુર્લદે પાક પઢા ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શાન્નાઅત મિલેંની । (મજમાઝજવાઇદ)

હુક્મ ન માને, વાલિદ સે મિલના ભી હોગા ઔર ઉસ કી ખિદમત ભી કરની હોગી કિ ઉન કી આપસ મેં અગર્ચે જુદાઈ હો ચુકી મગર ઔલાદ કા રિશ્તા જું કા તું બાકી હૈ, ઔલાદ પર દોનોં કે હુકૂક બર કરાર હૈને ।

અગર વાલિદૈન નારાજી મેં ફેત્ત હુએ હોં તો ક્યા કરે ?

જિસ કે માં બાપ નારાજી કે આલમ મેં ફેત્ત હો ગએ હોં, વોહ ઉન કે લિયે બ કસરત દુઆએ મગફિરત કરે કિ મરને વાલે કે લિયે સબ સે બડા તોહફા દુઆએ મગફિરત હૈ ઔર ઉન કી તરફ સે ખૂબ ખૂબ ઈસાલે સવાબ કરે । ઔલાદ કી તરફ સે મુસલ્સલ નેકિયોં કે તહાઇફ પહુંચેંગે તો ઉમ્મીદ હૈ કિ વાલિદૈને મર્હૂમૈન રાજી હો જાએં । દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્ભૂઆ 312 સફ્હાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત” હિસ્સા 16 સફ્હા 197 પર હૈ : રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : “કિસી કે માં બાપ દોનોં યા એક કા ઇન્ટિકાલ હો ગયા ઔર યેહ ઉન કી ના ફરમાની કરતા થા, અબ ઉન કે લિયે હમેશા ઇસ્તાફાર કરતા રહતા હૈ, યહાં તક કિ અલ્લાહ ﷺ ઉસ કો નેકૂકાર લિખ દેતા હૈ ।” (૧૧૦૨ હદિથ ૬ ચ ૨૦૨ શુભેલીમાન)

તો મક-ત-બતુલ મદીના કે મત્ભૂઆ રસાઇલ વગૈરા હસ્બે તૌફીક લે કર બ નિય્યતે ઈસાલે સવાબ તક્સીમ કીજિયે, અગર ઈસાલે સવાબ કે લિયે વાલિદૈન વગૈરા કે નામ ઔર અપના પતા રિસાલે યા કિતાબ પર છૂપવાના ચાહેં તો મક-ત-બતુલ મદીના સે રૂજૂઅ કીજિયે ।

માં બાપ કા કર્જ ઉતારિયે

સરકારે નામદાર ﷺ કા ફરમાને ખુશ ગવાર હૈ :

ફક્રાનો ગુંઘાફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મારા જિંક હુવા ઔર ઉસ ને મુજિ પર તુરુદ શરીરફ ન પઢા
ઉસ ને જફા કી । (અબ્ડુર્જ્ઞાક)

જો શાખ અપને વાલિદૈન કે (ઇન્તિકાલ કે) બા'દ ઉન કી કસમ સચ્ચી
કરે ઔર ઉન કા કર્જ ઉતારે ઔર કિસી કે માં બાપ કો બુરા કહ કર ઉન્હેં
બુરા ન કહલવાએ વોહ વાલિદૈન કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા લિખા
જાએગા અગર્ચે (ઉન કી જિન્દગી મેં) “ના ફરમાન” થા ઔર જો ઉન કી
કસમ પૂરી ન કરે ઔર ઉન કા કર્જ ન ઉતારે ઔર કિસી કે વાલિદૈન કો
બુરા કહ કર ઉન્હેં બુરા કહલવાએ વોહ ના ફરમાન લિખા જાએગા અગર્ચે
ઉન કી જિન્દગી મેં “ભલાઈ કરને વાલા” થા ।

(المَعْجَمُ الْأَوَّلُ وَسَطُ الطَّبَرَانِيُّ ج ٤ ص ٢٢٢ حديث ٥٨١٩ دار الكتب العلمية بيروت)

જુમુઆ કો માં બાપ કી કબ્ર પર હાજિરી કા સવાબ

খা-તમુલ મુર-সলીન, રહૂમતુલ્લિલ આ-લમીન
કા ફરમાને રહેમત નિશાન હૈ : જો અપને માં બાપ દોનોં
યા એક કી કબ્ર પર હર જુમુઆ કે દિન જિયારત કે લિયે હાજિર હો અલ્લાહ
ઉંડુર્જ ઉસ કે ગુનાહ બખ્શા દેગા ઔર માં બાપ કે સાથ ભલાઈ કરને વાલા
લિખબ દિયા જાએગા । (نوادر الاصول للحکیم الترمذی ص ٩٧ حديث ١٣٠ دمشق)

મ-દની ચેનલ સુન્તોં કી લાએગા ઘર ઘર બહાર

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાડ્યો ! વાલિદૈન કી ના ફરમાની સે ખુદ
કો બચાને ઔર ઉન કી ઇતાઅત કા જજ્બા પાને કે લિયે નીજ અપને દિલ
મેં ઝેશે રસૂલ કી શમ્ભુ જલાને ઔર સીના મહૃબતે રસૂલ કા મદીના
બનાને કે લિયે દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની માહોલ સે હર દમ વાબસ્તા
રહિયે ઇસ મ-દની માહોલ કી બ-ર-કત સે રાહે સુન્ત
પર ચલને, નેકિયાં કરને, ગુનાહોં સે બચને ઔર ઈમાન કી હિફાજત કે

फ़रमालै मुख्यफ़ : مَلِئَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْمُسَلَّمُ : जिस ने मुझ पर एक बार दुरुदे पाक पढ़ा। अल्लाहू अल्लाहू उस पर दस रहनते भेजता है। (मुस्लिम)

लिये कुढ़ने की सआदत नसीब होगी। सुन्नतों की तरबिय्यत की ख़ातिर हर माह कम अज़ कम तीन दिन के लिये म-दनी क़ाफ़िले में आशिक़ाने रसूल के साथ सुन्नतों भरे सफ़र का मा'मूल बनाइये, म-दनी मर्कज़ के इनायत फ़रमूदा नेक बनने के नुस्खे “म-दनी इन्अ़ामात” के मुताबिक़ अपनी ज़िन्दगी के शबो रोज़ गुज़ारिये नीज़ रोज़ाना रात कम अज़ कम 12 मिनट फ़िक्रे मदीना कीजिये और इस में म-दनी इन्अ़ामात का रिसाला पुर फ़रमा लीजिये اَللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ! दोनों जहानों में बेड़ा पार होगा। दा'वते इस्लामी के म-दनी माहोल की ब-र-कतों को समझाने के लिये एक म-दनी बहार मुला-हज़ा फ़रमाइये, मीरपूर नम्बर 11 (दाका, बंगलादेश) के एक मुबल्लिगे दा'वते इस्लामी के बयान का खुलासा है कि मेरी एक मर्तबा राह चलते हुए एक साहिब से मुलाक़ात हो गई, मुझे देखते ही वोह कहने लगे : क्या आप को मा'लूम है कि मैं इस वक़्त बीवी बच्चों समेत कहां जा रहा हूं ? फिर खुद ही जवाब देते हुए बोले : दर अस्ल बात ये है कि मेरे वालिदैन मुझ से नाराज़ और मैं वालिदैन से नाराज़ था। दा'वते इस्लामी के म-दनी चेनल पर होने वाले सुन्नतों भरे बयान “मां बाप के हृकूक़” देखने की ब-र-कत से मुझे एहसास हुवा कि मैं ने वालिदैन की ना फ़रमानी कर के बहुत बड़ा गुनाह किया है, चुनान्वे मुआफ़ी मांगने के लिये हाथों हाथ बीवी, बच्चों समेत वालिदैन की ख़िदमत में हाज़िरी के लिये जा रहा हूं, अल्लाहू तआला दा'वते इस्लामी और “म-दनी चेनल” को दिन दुगनी और रात चोगुनी तरक़की अ़ता फ़रमाए।

اَمِين بِحِجَّةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْمُسَلَّمُ

फરમાયે મુખ્યપા : ﷺ : જિસ કે પાસ મારા જિક્ર હુવા ઓર ઉસ ને મુજ્જ પર દુર્લદે પાક ન પઢા
તહકીક વોહ બદવખ્ય હો ગયા । (ઇને સુન્ની)

રાહે સુન્તત પર ચલા કર સબ કો જન્તત કી તરફ
લે ચલે બસ ઇક યેહી હૈ મ-દની ચેનલ કા હદ્ફ
યા ખુદા હૈ ઇલ્લિજા અત્તાર કી
સુન્તતેં અપનાએં સબ સરકાર કી

صَلُّوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

માં કી બદ દુઆ સે ટાંગ કટ ગઈ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! ઇસ મ-દની બહાર સે “મ-દની
ચેનલ” કી ઇફાદિયત મા’લૂમ હુઈ । ઇસ “મ-દની બહાર” મેં “માં બાપ
કે હુકૂક” કા તજિકરા હૈ, વાકેર્ઝ માં બાપ કે હુકૂક સે ઓહદા બર આ
હોના નિહાયત દુશ્વાર હૈ, ઇસ કે લિયે ડુન્ન ભર કોશાં રહના હોગા ઔર માં
બાપ કી નારાજી સે હમેશા બચના હોગા । જો લોગ માં બાપ કો સત્તાતે હૈન
ઉન કા દુન્યા મેં ભી ભયાનક અન્જામ હોતા હૈ ચુનાન્ચે હજુરતે અલ્લામા
કમાલુદ્દીન દમીરી ﷺ નક્લ કરતે હૈન : “જમખણારી” (જો
કિ મો’તજિલી ફિર્કે કા એક મશહૂર અલિમ ગુજરા હૈ ઉસ) કી એક ટાંગ
કટી હુઈ થી, લોગોને પૂછ્યે પર ઉસ ને ઇન્કિશાફ કિયા કિ યેહ મેરી માં
કી બદ દુઆ કા નતીજા હૈ, કિસ્સા યું હુવા કિ મૈં ને બચપન મેં એક
ચિંડિયા પકડી ઔર ઉસ કી ટાંગ મેં ડોરી બાંધ દી, ઇત્તિફાક સે વોહ મેરે
હાથ સે છૂટ કર ઉડતે ઉડતે એક દીવાર કી દરાડ મેં ઘુસ ગઈ, મગર ડોરી
બાહર હી લટક રહી થી, મૈં ને ડોરી પકડું કર જોર સે ખીંચી તો ચિંડિયા
ફડકતી હુઈ બાહર નિકલ પડી, મગર બેચારી કી ટાંગ ડોરી સે કટ ચુકી
થી, મેરી માં ને યેહ દર્દનાક મન્જુર દેખા તો સદમે સે તડપ ઉઠી ઔર ઉસ

ફકરમાણે મુખવફા : ઉસ શરૂસ કોન્ચ નાક ખાક આલૂદું હો જિસ કે પાસ મેરા જિંક્ર હો ઓર
વોહ મુજ્જ પર દુર્લે પાક ન પઢે । (જ્ઞાકિમ)

કે મુંહ સે મેરે લિયે યેહ બદ દુઆ નિકલ ગઈ : “જિસ તરહ તૂને ઇસ બે જ્બાન
કી ટાંગ કાટ ડાલી, અલ્લાહ તાંત્રાલા તેરી ટાંગ કાટે ।” બાત આઈ હો ગઈ,
કુછ અસેં કે બા’દ તહેસીલે ઇલ્મ કે લિયે મૈં ને “બુખારા” કા સફર
ઇખ્ખિયાર કિયા, ઇસ્નાએ રાહ સુવારી સે ગિર પડ્યા, ટાંગ પર શદીદ ચોટ લગી,
“બુખારા” પહુંચ કર કાફી ઇલાજ કિયા મગર તકલીફ ન ગઈ બિલ આખિર
ટાંગ કટવાની પડી । (ઓર યું માં કી બદ દુઆ રંગ લાઈ)

(حیاة الحیوان الکبری ج ۲ ص ۱۶۳)

પાઉં પકડું કર માં બાપ સે મુઝાફી માંગ લીજિયે

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાડ્યો ! અગર આપ કે માં બાપ યા ઉન મેં
સે કોઈ એક નારાજ હૈ તો ફૌરન સે પેશતર હાથ જોડું કર, પાઉં પકડું કર
ઓર રો રો કર મુઝાફી તલાફી કી તરકીબ ફરમા લીજિયે, ઉન કે જાઇજ
મુતા-લબાત પૂરે કર દીજિયે કિ ઇસી મેં દોનોં જહાનોં કી ભલાઈ હૈ ।
વાલિદૈન કે હુકૂક કી મજીદ મા’લૂમાત કે લિયે દા’વતે ઇસ્લામી કે
ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી જારી કર્દા દો અદદ V.C.Ds.
(1) “માં બાપ કે હુકૂક” ઓર (2) એ’તિકાફે ર-મજાનુલ મુબારક
(1430 હિ.) મેં હોને વાલે “મ-દની મુજાકરે” કી વી.સી.ડી બનામ
“વાલિદૈન કે ના ફરમાનોં કા અન્જામ” મુલા-હજા કીજિયે ।

દિલ દુખાના છોડું દેં માં બાપ કા	વરના હૈ ઇસ મેં ખેસારા આપકા
કીનએ મુસ્લિમ સે સીના પાક કર	ઇતિબાએ સાહિબે લૌલાક કર
	યા ખુદા હૈ ઇલિતજા અભ્રાર કી
	સુન્તરે અપનાએ સબ સરકાર કી

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّ اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

फरमाने मुख्यफा : مُعْذِنٌ عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ : مुझ पर दुरुद शरीफ पढ़ो अल्लाहू तुम पर रहमत भेजेगा। (इने अदी)

मीठे मीठे इस्लामी भाइयो ! बयान को इख्तिताम की तरफ लाते हुए सुन्नत की फ़ज़ीलत और चन्द “सुन्नतें और आदाब” बयान करने की सआदत हासिल करता है। ताजदारे रिसालत, शहन्शाहे नुबुव्वत, मुस्तफ़ा जाने रहमत, शम्ए बज़्मे हिदायत, नोशए बज़्मे जन्नत से महब्बत की उस ने मुझ से महब्बत की और जिस ने मुझ से महब्बत की वोह **जन्नत में मेरे साथ होगा।** (ابن عَساكِر ج٩ مِن دار الفکر بیرون) **صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ عَلَى الْحَبِيبِ!**

“शाहै मङ्डीना का मुस्तफ़िर” के पन्द्रह हुख्फ़की निस्बत से चलने की 15 सुन्नतें और आदाब

- ﴿1﴾ पारह 15 सूरए बनी इस्राईल आयत 37 में इशादे रब्बुल इबाद है : **وَلَا شَيْشَ فِي الْأَرْضِ مَرْحَأً إِلَّكَ لَنْ تَحْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجَهَنَّمَ طُولًا**
- ब्र॒-ग्र-मणु कब्बाल इमान : और ज़मीन में इतराता न चल, बेशक हरगिज़ ज़मीन न चीर डालेगा और हरगिज़ बुलन्दी में पहाड़ों को न पहुंचेगा।
- ﴿2﴾ दा’वते इस्लामी के इशाअती इदारे मक-त-बतुल मदीना की मत्खूआ 312 सफ़हात पर मुश्तमिल किताब, “बहारे शरीअत” हिस्सा 16 सफ़हा 78 पर फ़रमाने मुस्तफ़ा **صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ** है : एक शख्स दो चादरें ओढ़े हुए इतरा कर चल रहा था और घमन्ड में था, वोह ज़मीन में धंसा दिया गया, वोह क़ियामत तक धंसता ही जाएगा।
- (०.८८) ﴿3﴾ सरवरे काएनात, शहन्शाहे मौजूदात (مسلم ص ١٥٦ ح ١١٥) सरवरे काएनात, शहन्शाहे मौजूदात बसा अवक़ात चलते हुए अपने किसी सहाबी का हाथ अपने दस्ते मुबारक से पकड़ लेते। (المُعْجَمُ الْكَبِيرُ لِالطَّبرَانِيِّ ج ٧ ص ٢٧)
- ﴿4﴾ रसूले अकरम, नूरे मुजस्सम **صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ** चलते तो किसी क़दर आगे झुक कर चलते गोया कि आप बुलन्दी से उतर रहे हैं।

फ़रगाने मुखफ़ा : مَعْلُومٌ مِّنْ تَبَاعَةِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ : جो मुझ पर एक दुरूद शरीफ़ पढ़ता है अल्लाह उस के लिये एक किरात अब्र लिखता है और किरात उहुद पहाड़ जितना है।

(अद्वृज़ाक)

(١١٨) ﴿٥﴾ गले में सोने या किसी भी धात (या'नी मेटल की) चैन डाले, लोगों को दिखाने के लिये गरीबान खोल कर अकड़ते हुए हरगिज़ न चलें कि येह अहमक़ों, मगरूरों और फ़ासिक़ों की चाल है। गले में सोने की चैन पहनना मर्द के लिये ह्राम और दीगर धातों (या'नी मेटल्ज़) की भी ना जाइज़ है ॥
 (٦) ﴿٦﴾ अगर कोई रुकावट न हो तो रास्ते के कनारे कनारे दरमियानी रफ़्तार से चलिये, न इतना तेज़ कि लोगों की निगाहें आप की तरफ़ उठें कि दौड़े दौड़े कहां जा रहा है ! और न इतना आहिस्ता कि देखने वाले को आप बीमार लगें, अमरद का हाथ न पकड़े, शहवत के साथ किसी भी इस्लामी भाई का हाथ पकड़ना या मुसा-फ़हा करना (या'नी हाथ मिलाना) या गले मिलना ह्राम और जहन्म में ले जाने वाला काम है।
 (٧) ﴿٧﴾ राह चलने में परेशान नज़्री (या'नी बिला ज़रूरत इधर उधर देखना) सुन्त नहीं, नीची नज़्रें किये पुर वक़ार तरीके पर चलिये। हज़रते सम्यिदुना हस्सान बिन अबी सिनान رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ نमाज़े ईद के लिये गए, जब वापस घर तशरीफ़ लाए तो अहलिया (या'नी बीवी) कहने लगीं : आज कितनी औरतें देखीं ? आप رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ ख़ामोश रहे, जब उस ने ज़ियादा इस्सार किया तो फ़रमाया : “घर से निकलने से ले कर, तुम्हारे पास वापस आने तक मैं अपने (पाउं के) अंगूठों की तरफ़ देखता रहा ।”
 (٢٠٥) ﴿٨﴾ اَللَّهُ اَكْبَرُ ! سُبْخَنَ اللَّهُ (كتاب الورع مع موسوعة امام ابن ابي الدنيا ١ ص ١) वाले राह चलते हुए बिला ज़रूरत बिल खुसूस भीड़ के मौक़अ़ पर इधर उधर देखते ही नहीं कि मबादा (या'नी ऐसा न हो) शरअ़न जिस की इजाज़त नहीं उस पर नज़र पड़ जाए ! येह उन बुजुर्ग का तक्वा था, मसअला येह है कि किसी औरत पर बे इख़ियार नज़र पड़ भी जाए और फ़ौरन लौटा ले तो गुनाहगार नहीं ॥
 (٩) ﴿٩﴾ किसी के घर की

ફરમાને મુખ્યાફા : ﷺ : તુમ જહા ભી હો મુજ્જ પર દુરૂદ પઢા કિ તુમ્હારા દુરૂદ મુજ્જ તક પહુંચતા હૈ । (ત-બરાની)

બાલકુની યા ખિડકી કી તરફ બિલા જરૂરત નજર ઉઠા કર દેખના મુનાસિબ નહીં । ॥9॥ ચલને યા સીઢી ચઢને ઉતરને મેં યેહ એહતિયાત કીજિયે કિ જૂતોં કી આવાજ પૈદા ન હો હમારે પ્યારે પ્યારે આકા કુન્ડળ કો જૂતોં કી ધમક ના પસન્દ થી ॥10॥ રાસ્તે મેં દો ઔરતેં ખંડી હોં યા જા રહી હોં તો ઉન કે બીચ મેં સે ન ગુજરેં કિ હદીસે પાક મેં ઇસ કી મુમા-ન-અત આઈ હૈ ॥11॥ રાહ ચલતે હુએ, ખંડે બલિક બૈઠે હોને કી સૂરત મેં ભી લોગોં કે સામને થૂકના, નાક સિનકના, નાક મેં ઊંઘલી ડાલના, કાન ખુજાતે રહના, બદન કા મૈલ ઊંઘલિયોં સે છુડાના, પર્દે કી જગહ ખુજાના વગેરા તહજીબ કે ખિલાફ હૈ ॥12॥ બા'જ લોગોં કી આદત હોતી હૈ કિ રાહ ચલતે હુએ જો ચીજ ભી આડે આએ ઉસે લાતેં મારતે જાતે હૈનું, યેહ કંતાન ગૈર મુહજ્જબ તરીકા હૈ, ઇસ તરહ પાઉં જાખ્યી હોને કા ભી અન્દેશા રહતા હૈ, નીજ અખ્ખારાત યા લિખાઈ વાલે ડિબ્બોં, પેકિટોં ઔર મિનરલ વોટર કી ખાલી બોતલોં વગેરા પર લાત મારના બે અ-દ્વારી ભી હૈ ॥13॥ પૈદલ ચલને મેં જો ક્વાનીન ખિલાફે શર-અ ન હોં ઉન કી પાસદારી કીજિયે મ-સલન ગાડિયોં કી આ-મદો રફ્ત કે મૌકાઅ પર સડક પાર કરને કે લિયે મુયસ્સર હો તો “જીબા ક્રોસિંગ” યા “ઓવર હેડ પુલ” ઇસ્ટિ’માલ કીજિયે ॥14॥ જિસ સમ્ત સે ગાડિયાં આ રહી હોં ઉસ તરફ દેખ કર હી સડક ડુબૂર કીજિયે, અગર આપ બીચ સડક પર હોં ઔર ગાડી આ રહી હો તો ભાગ પડને કે બજાએ વહીં ખંડે રહ જાઇયે કિ ઇસ મેં હિફાજત જિયાદા હૈ નીજ રેલગાડી ગુજરને કે અવકાત મેં પટરિયાં ડુબૂર કરના અપની મૌત કો દા’વત દેના હૈ, રેલગાડી કો કાફી દૂર સમજ્જ કર ગુજરને વાલે કો જલ્દી યા બે ખયાલી મેં કિસી તાર વગેરા મેં પાઉં ઉલજ્જ જાને કી સૂરત મેં ગિરને ઔર ઊપર સે રેલગાડી ગુજર જાને કે ખત્રે કો પેશે નજર રખના ચાહિયે નીજ બા’જ જગહેં એસી હોતી હૈનું જહાં પટરી

फ़रमाने गुरुवार। : ﴿كَلَّا إِنَّمَا تَعْلَمُ بِالْأَوْيُودِ﴾ (अब यांला)

से गुज़रना ही खिलाफ़े कानून होता है खुसूसन स्टेशनों पर, इन क़वानीन पर अ़मल कीजिये ॥15॥ इबादत पर कुव्वत हासिल करने की नियत से हत्तल इम्कान रोज़ाना पौन घन्टा ज़िक्रों दुरुद के साथ पैदल चलिये ॥
سِهِّدَ اللَّهُ عَزُوجَلٌ اِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزُوجَلٌ
सिहृत अच्छी रहेगी । चलने का बेहतर तरीक़ा ये है कि शुरूअ़ में 15 मिनट तेज़् तेज़् क़दम, फिर 15 मिनट दरमियाना, आखिर में 15 मिनट फिर तेज़् क़दम चलिये, इस तरह चलने से सारे जिस्म को वरज़िश मिलेगी,
نِجَامٌ اِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزُوجَلٌ निजामे इन्हिजाम (या'नी हाजिमा) दुरुस्त रहेगा, दिल के अमराज़ और दीगर बे शुमार बीमारियों से भी ॥
हिफ़ज़त होगी ।

हज़ारों सुन्तें सीखने के लिये मक-त-बतुल मदीना की मत्खूआ दो कुतुब (1) 312 सफ़हात पर मुश्तमिल किताब बहारे शारीअत हिस्सा 16 और (2) 120 सफ़हात की किताब “सुन्तें और आदाब” हदिय्यतन हासिल कीजिये और पढ़िये । सुन्तें की तरबियत का एक बेहतरीन ज़रीआ दा'वते इस्लामी के म-दनी क़ाफ़िलों में आशिक़ाने रसूल के साथ सुन्तें भरा सफ़र भी है ।

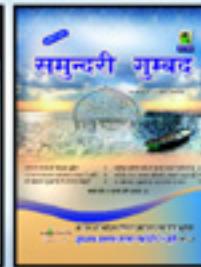
लूटने रहमतें क़ाफ़िले में चलो
होंगी हल मुश्किलें क़ाफ़िले में चलो

सीखने सुन्तें क़ाफ़िले में चलो
ख़त्म हों शामतें क़ाफ़िले में चलो

صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَامٌ

ये छ रिसाला घढ़कर दूसरे की दीनिये

शादी ग़मी की तक़्मीबात, इज्जिमाअत, ए'रास और जुलूसे मीलाद वगैरा में मक-त-बतुल मदीना के शाए़अ कर्दा रसाइल और म-दनी फूलों पर मुश्तमिल पेम्फ़लेट तक़सीम कर के सवाब कमाइये, गाहकों को ब नियते सवाब तोहफे में देने के लिये अपनी दुकानों पर भी रसाइल रखने का मा'मूल बनाइये, अ़ब्बार फ़्रेशों या बच्चों के ज़रीए अपने महल्ले के घर घर में माहाना कम अज़्क कम एक अ़दद सुन्तें भरा रिसाला या म-दनी फूलों का पेम्फ़लेट पहुंचा कर नेकी की दा'वत की धूमें मचाइये ।

الحادية والتلبيق والخطوة الثالثة على سيد المرسلين (الآيات) لما تعلمهوا من القولين الترجي ونفيه لغير الاتخاذ الترجي

सुल्त की बहारें

जै-हस्तिलङ्ग-मर्ज़ी तब्लीगे कुरआनो सुन्नत की आलमारी गैर सिवायी तहीक द्वा बते इस्लामी के महके महके म-दनी माहोल में व कसरत सुन्नतें सीखी और सिखाई जाती है, हर जुमा रहत इसा की नमाज के बा'द आप के शहर में होने वाले दा'वते इस्लामी के हफ्तावार सुन्नतें भरे इस्लामाअ में रिजाएं इलाही के लिये अच्छी अच्छी निष्ठतों के साथ सारी रह गुजारने की म-दनी इस्तिजा है। आशिकने रसूल के म-दनी काफिलों में व निष्ठते सवाच सुन्नतों की तरविष्यत के लिये सपूर्ण और रोजाना फ़िले मदीना के जरीए म-दनी इन्ड्रामात वह रिसाला पुर कर के हर म-दनी माह के इन्द्रियाई दस दिन के अन्दर अन्दर अपने वाहन के जिम्मेदार वह जम्भ करवाने का मा'मूल बना सीजिये, جِمْبَلْ مُطْلَقْ है। इस की ब-र-कत से पावने सुन्नत बनने, गुणाहों से नप्रत करने और ईमान की हिफाजत के लिये कहने वाले जेहन बनेगा।

ਮਫ-ਤ-ਬਾਤਾਲ ਮਦੀਨਾ ਕੀ ਸ਼ਾਰੀ

मुख्यांक : 19, 20, मुहम्मद अली रोड, मांडवी पोस्ट ऑफिस के सामने, मुमर्रई फोन : 022-23454429

देहाती : 421, मठिया महल, उदू बाजार, जामेअ मस्जिद, देहाती फ़ोन : 011-23284560

नागपूर : गृहीत नवाज़ मस्जिद के सामने, सैफी नगर रोड, मोमिन पुरा, नागपूर : (M) 09373110621

अजमेर शरीफ : 19/216 फलाह दारैन मसिनद, नाला बाजार, स्टेशन रोड, दसगाह, अजमेर फ़ोन : 0145-2629385

હૈદરાબાદ : ચાંગી કોટેની, મુશ્કેલ પુરા, હૈદરાબાદ ફોન : 040-24572786

مکتبہ الرینہ

सिलेक्टेड हाउस, अलिफ़ की मस्जिद के सामने, तीन दरवाज़ा आहमदाबाद-1. गुजरात, इन्डिया
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabahind@gmail.com www.dawateislami.net